

# Fair für alle

Stand Dezember 2025

Erste Informationen zu Kindergeld, Kinderzuschlag,  
Bildung und Teilhabe, Wohngeld

# Uczciwie dla wszystkich

Wstępne informacje na temat zasiłku rodzinnego, dodatku na dziecko,  
świadczeń na edukację i uczestnictwo, zasiłku mieszkaniowego



**Deutsch  
Polski (Polnisch)**

Zweisprachige Informationsbroschüre

## Vorwort

Ein aktives Eintreten gegen Rassismus und Diskriminierung ist ein wichtiger Teil des Selbstverständnisses der Rotkreuz- und Rothalbmond-Bewegung. Im DRK Kreisverband Euskirchen versuchen wir, diesem Anspruch auf allen unseren Handlungsfeldern gerecht zu werden, im Hauptamt wie im Ehrenamt. Einen besonderen Beitrag dazu leistet seit 2013 unsere Integrationsagentur: Sie führt in Zusammenarbeit mit freien und öffentlichen Trägern Integrations- und Bildungsprojekte im Kreisgebiet durch und berät Einrichtungen, Verbände und Initiativen zu interkulturellen Öffnungsprozessen, zur Diskriminierungsprävention und zu einem wertschätzenden Umgang mit Vielfalt. Für Menschen mit Flucht- bzw. Zuwanderungsgeschichte bieten wir Integrationsprojekte zur Partizipation, Information, Unterstützung und Begegnung an.

Die vorliegende Broschüre wurde im Rahmen des Projekts „Mensch, Respekt! Für Fairness und Menschlichkeit im Kreis Euskirchen“ erstellt. Sie bietet Informationen zu den Themen Kindergeld, Kinderzuschlag, Leistungen aus dem Bildungs- und Teilhabepaket sowie Wohngeld. Es handelt sich um allgemeine Hinweise, die einen ersten Überblick geben sollen. Die Rechtslage ist vereinfacht zusammengefasst.

Die dargestellten Informationen richten sich insbesondere an Familien und alleinstehende Personen mit geringem Einkommen. Es ist uns ein Anliegen, allen Menschen Zugänge zu Leistungen zu eröffnen, auf die sie einen Anspruch haben, und ihnen damit die gleichberechtigte Teilhabe an der Gesellschaft zu ermöglichen. Insbesondere zugewanderte Menschen oder Personen, die die deutsche Sprache nicht so gut beherrschen und in bürokratischen Dingen wenig erfahren sind, schrecken oftmals vor der Inanspruchnahme dieser Leistungen zurück. Wir möchten mit dieser Broschüre die Hürden verringern, denen sie sich gegenübergestellt sehen. Daher sind diese Informationen sprachlich in einfachem Deutsch formuliert sowie in mehrere Sprachen übersetzt.

Bewusst haben wir ein Design gewählt, dass die Version auf Deutsch und deren Übersetzung nebeneinander stehen lässt, damit ratsuchende und unterstützende Personen sich gemeinsam mit den dargestellten Informationen auseinandersetzen können. Die Broschüre „Fair für alle – Erste Informationen zu Kindergeld, Kinderzuschlag, Bildung und Teilhabe, Wohngeld“ soll Zugänge zur gleichberechtigten Teilhabe aller Menschen an unserer Gesellschaft eröffnen und damit Diskriminierung und Rassismus entgegenwirken.

Ich danke allen Beteiligten dafür, dass sie einen Beitrag dazu leisten!

Ihr



Rolf Klöcker

Geschäftsführer des DRK Kreisverbands Euskirchen e.V.

# Inhalt

1 – Kindergeld . . . . .	4
2 – Kinderzuschlag (KiZ) . . . . .	9
3 – Bildung und Teilhabe (BuT) . . . . .	14
4 – Wohngeld . . . . .	21
Quellen . . . . .	27
Impressum . . . . .	29

# Spis treści

1 – Zasiłek rodzinny . . . . .	4
2 – Dodatek na dziecko . . . . .	9
3 – Edukacja i uczestnictwo . . . . .	14
4 – Dodatek mieszkaniowy . . . . .	21
Źródło . . . . .	27
Stopka redakcyjna . . . . .	29

# 1 – Kindergeld

## Informationen über das Kindergeld

Das Kindergeld ist eine finanzielle Unterstützung für Familien bei der Versorgung der Kinder. Das Geld hilft den Eltern bei Unterhalt, Betreuung und Ausbildung der Kinder. Zuständig ist die Familienkasse der Bundesagentur für Arbeit.

Erste Informationen und Beispiele finde ich auf der Internetseite des Bundesministeriums für Bildung, Familie, Senioren, Frauen und Jugend (BMBFSFJ).

- Internetseite  
▶ <https://www.bmbfsfj.bund.de/bmbfsfj/themen/familie/familienleistungen/kindergeld>



Ausführliche Informationen finde ich im Merkblatt der Familienkasse.

- ▶ [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg2-merkblattkindergeld\\_ba034475.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg2-merkblattkindergeld_ba034475.pdf)



# 1 – Zasiłek rodzinny

## Informacje o zasiłku rodzinnym

Zasiłek rodzinny to świadczenie finansowe dla rodzin mających pod opieką dzieci. Środki z zasiłku mają pomóc rodzicom w opiece nad dziećmi, utrzymaniu i edukacji dzieci. Dodatek jest wypłacany przez niemiecką Kasę Świadczeń Rodzinnych (Familienkasse) Federalnego Urzędu Pracy.

Wstępne informacje i przykłady można znaleźć na stronie internetowej Federalnego Ministerstwa Edukacji, Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży (BMBFSFJ).

- Strona internetowa

Szczegółowe informacje znajdują się w ulotce informacyjnej Kasy Świadczeń Rodzinnych.

## FAQ Kindergeld

### Kann ich Kindergeld beantragen?

- Ja, wenn ich mit meiner Familie in Deutschland lebe, kann ich Kindergeld beantragen, wenn ich eine der folgenden Voraussetzungen erfülle:
  - » In meinem Haushalt wohnt ein Kind unter 18 Jahren: eigenes Kind, Adoptivkind, Stiefkind, Kind meiner/meines Partner\*in, Enkelkind, Pflegekind oder Geschwister.
  - » Mein Kind ist jünger als 18 Jahre und wohnt in Deutschland.
  - » Mein Kind ist zwischen 18 und 21 Jahre alt **und**
    - arbeitsuchend bzw. ausbildungssuchend **und**
    - bei der Arbeitsagentur oder dem Jobcenter gemeldet.
  - » Mein Kind ist zwischen 18 und 25 Jahre alt **und**
    - geht in die Schule **oder**
    - macht eine Berufsausbildung **oder**
    - studiert **oder**
    - absolviert einen Freiwilligendienst.
- Wenn mein Kind 18 Jahre oder älter ist, kann es den Antrag auf Kindergeld selbst stellen.
- Wenn ich oder meine Kinder nicht in Deutschland leben, kann ich unter bestimmten Umständen ebenfalls Kindergeld bekommen.

- Hinweis: In Deutschland gibt es zwei gesetzliche Grundlagen für den Anspruch auf Kindergeld: das Einkommensteuergesetz (EStG) und das Bundeskindergeldgesetz (BKGG).

### Kann ich Kindergeld beantragen, wenn ich nicht aus Deutschland komme?

- Ja, wenn ich die oben genannten Voraussetzungen erfülle.

### Wie viel Geld bekomme ich?

- Ab dem 01.01.2025 beträgt das Kindergeld 255 € für jedes Kind.
- Hinweis: Wenn ich Bürgergeld erhalte, dann wird das Kindergeld in voller Höhe angerechnet. Ich bekomme dann also weniger Geld vom Jobcenter.

### Wie lange dauert es, bis das Geld kommt?

- Bis der Antrag bearbeitet ist, dauert es etwa 6 Wochen.
- Das Geld kommt einmal im Monat.

## Często zadawane pytania na temat zasiłku

### Kto może ubiegać się o zasiłek rodzinny?

- Możesz ubiegać się o zasiłek rodzinny, jeżeli mieszkasz w Niemczech wraz z rodziną i spełniony jest jeden z poniższych warunków:
  - » W Twoim gospodarstwie domowym mieszka dziecko w wieku poniżej 18 lat: Twoje własne dziecko, dziecko adoptowane, pasierb, dziecko partnera/partnerki, wnuk, dziecko przybrane lub rodzeństwo.
  - » Dziecko ma poniżej 18 lat i mieszka w Niemczech.
  - » Dziecko ma od 18 do 21 lat i
    - poszukuje pracy bądź aplikuje o miejsce nauki zawodu/kształcenia i
    - jest zarejestrowane w Urzędzie Pracy lub w Centrum Pośrednictwa Pracy.
  - » Dziecko ma od 18 do 25 lat i
    - uczęszcza do szkoły **lub**
    - przyucza się do zawodu **lub**
    - studiuje **lub**
    - odbywa służbę obywatelską.
- Jeżeli dziecko ukończyło 18 lat, może samodzielnie złożyć wniosek o zasiłek rodzinny.
- Jeżeli nie mieszkasz w Niemczech bądź Twoje dziecko nie mieszka w Niemczech, wówczas pod pewnymi warunkami również możesz ubiegać się o zasiłek rodzinny.

- Wskazówka: W Niemczech są dwie ustawowe podstawy regulujące prawo do zasiłku rodzinnego: Ustawa o podatku dochodowym (EStG) i Federalna ustawa o zasiłku rodzinnym (BKGG).

### Czy o zasiłek rodzinny mogą ubiegać się osoby niebędące obywatelami Niemiec?

- Tak, jeżeli spełniają wymienione powyżej warunki.

### Jaka jest wysokość świadczenia?

- Od 1 stycznia 2026 r. zasiłek rodzinny będzie wynosił 259 euro na każde dziecko.
- Wskazówka: Jeżeli pobierany jest zasiłek obywatelski (Bürgergeld), zostanie od niego odliczona kwota zasiłku rodzinnego. Otrzymasz więc mniej pieniędzy z biura pośrednictwa pracy (Jobcenter).

### Ile będę czekać na wypłatę świadczenia?

- Rozpatrzenie wniosku trwa około 6 tygodni.
- Pieniądze są wypłacane raz w miesiącu.

### Wann stelle ich den Antrag?

- So früh wie möglich, direkt nach der Geburt des Kindes.
- Wenn sich etwas an der beruflichen Situation meines Kindes ändert: so schnell wie möglich.
- Es ist wichtig, den Antrag rechtzeitig zu stellen.
- Kindergeld kann für bis zu 6 Monate rückwirkend gezahlt werden. Voraussetzung ist, dass mir das Kindergeld zustand, aber nicht gezahlt wurde. Das ist zum Beispiel der Fall, wenn ich keinen Antrag gestellt hatte. Um einen rückwirkenden Antrag zu stellen, muss ich im Antrag angeben, dass ich rückwirkend Kindergeld bekommen möchte und ab wann ich das Kindergeld bekommen möchte.

### Wo stelle ich den Antrag?

- Ich finde den Antrag im Internet bei der Bundesagentur für Arbeit:
  - » Antrag auf Kindergeld (KG1) zum Ausdrucken **oder**
  - » [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg1-antrag-kindergeld\\_ba036550.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg1-antrag-kindergeld_ba036550.pdf)
  - » Online-Antrag Kindergeld ab Geburt **oder**
  - » <https://web.arbeitsagentur.de/opal/kg0-antraggeburt-ui/auswahl>
  - » Online-Antrag Kindergeld ab 18
  - » <https://web.arbeitsagentur.de/opal/kg0-antragab18-ui/auswahl>
- Den ausgefüllten Antrag muss ich an die zuständige Familienkasse schicken.



### Kiedy należy złożyć wniosek?

- Jak najwcześniej, od razu po urodzeniu dziecka.
- W razie jakichkolwiek zmian w sytuacji zawodowej dziecka: jak najszybciej.
- Ważne jest, aby złożyć wniosek w wymaganym terminie.
- Zasiłek rodzinny może być wypłacany ze skutkiem wstecznym nawet za 6 ostatnich miesięcy. Warunkiem jest, by w tamtym czasie przysługiwało prawo do zasiłku rodzinnego, który nie był jednak wypłacany. Może się tak zdarzyć, jeżeli nie został wówczas złożony wniosek o zasiłek. Aby złożyć wniosek z mocą wsteczną, należy zaznaczyć we wniosku, że chcesz otrzymać wypłatę zasiłku rodzinnego ze skutkiem wstecznym i od kiedy chcesz otrzymywać zasiłek rodzinny.

### Gdzie należy złożyć wniosek?

- Wniosek znajduje się na stronie internetowej Federalnego Urzędu Pracy:
  - » Wniosek o zasiłek rodzinny (KG1) do wydrukowania **lub**
  - » Wniosek online o zasiłek rodzinny od urodzenia dziecka **lub**
  - » Wniosek online o zasiłek rodzinny od 18 roku życia
- Wypełniony wniosek należy przesłać do właściwej Kasy Świadczeń Rodzinnych.



### Welche Unterlagen brauche ich?

- Hauptantrag für das Kindergeld (KG1)  
▶ [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg1-antrag-kindergeld\\_ba017202.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg1-antrag-kindergeld_ba017202.pdf)
- Anlage Kind zum Hauptantrag Kindergeld (KG1-AnK)  
▶ [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg1-anlagekind\\_ba033765.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg1-anlagekind_ba033765.pdf)
- Wenn ich nicht die deutsche, sondern eine EU-/ EWR-Staatsangehörigkeit habe:  
Anlage EU zum Hauptantrag Kindergeld (KG1-AnEU)  
▶ [https://www.arbeitsagentur.de/datei/anlage-eu-zum-hauptantrag-kindergeld-kg1-aneu\\_ba031900.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/anlage-eu-zum-hauptantrag-kindergeld-kg1-aneu_ba031900.pdf)



- Erklärung über Kinder, die außerhalb des Haushalts wohnen:  
Lebensbescheinigung für das Kindergeld (KG3b)  
▶ [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg3b\\_ba031895.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg3b_ba031895.pdf)
- Bei Kindern über 18, die eine Schule besuchen:  
Schulbescheinigung für das Kindergeld (KG5a)  
▶ [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg5a\\_ba031890.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg5a_ba031890.pdf)
- Bei Kindern über 18, die eine Ausbildung machen:  
Ausbildungsvertrag (Kopie)
- Bei Kindern über 18, die studieren:  
Studienbescheinigung
- Meine Steueridentifikationsnummer (Steuer-ID)
- Steueridentifikationsnummer (Steuer-ID) des Kindes
- Geburtsurkunde des Kindes (Kopie)
- Kindergeldnummer, wenn bekannt



- Übersichtsseite der Arbeitsagentur:  
Formulare und Anträge zum Download  
▶ <https://www.arbeitsagentur.de/familie-und-kinder/downloads-familie-und-kinder>



### Was muss ich tun, wenn sich etwas ändert?

- Alle Änderungen, die das Kindergeld betreffen, muss ich direkt der Familienkasse melden:  
Veränderungsmitteilung für das Kindergeld (KG45)  
▶ [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg45\\_ba032780.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg45_ba032780.pdf)
- Das betrifft zum Beispiel folgende Änderungen:  
Anschrift, Bankverbindung, Familienstand, Kinder im Haushalt, Beschäftigung (Arbeit bzw. Ausbildung).



### Jakie dokumenty są wymagane?

- Główny wniosek o zasiłek rodzinny (KG1)
- Załącznik dla dziecka do głównego wniosku o zasiłek rodzinny (KG1-AnK)
- Jeżeli nie posiadasz obywatelstwa niemieckiego, lecz posiadasz obywatelstwo UE/EOG:  
Załącznik UE do głównego wniosku o zasiłek rodzinny (KG1-AnEU)
- Deklaracja dotycząca dzieci mieszkających poza gospodarstwem domowym:  
Zaświadczenie o pozostawaniu przy życiu uprawniające do zasiłku rodzinnego (KG3b)
- W przypadku dzieci powyżej 18 roku życia uczęszczających do szkoły: Zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły uprawniające do zasiłku rodzinnego (KG3b)
- W przypadku dzieci powyżej 18 roku w trakcie nauki zawodu: Umowa o naukę zawodu (kopia)
- W przypadku dzieci powyżej 18 roku w trakcie studiów:  
Zaświadczenie o odbywaniu studiów
- Numer identyfikacji podatkowej (NIP) wnioskodawcy
- Numer identyfikacji podatkowej (NIP) dziecka
- Akt urodzenia dziecka (kopia)
- Numer zasiłku rodzinnego, jeżeli jest znany
- Strona Urzędu Pracy:  
Formularze i wnioski do pobrania

### Co muszę zrobić w razie jakichkolwiek zmian?

- Wszystkie zmiany mające wpływ na zasiłek rodzinny należy zgłaszać bezpośrednio do Kasy Świadczeń Rodzinnych: Powiadomienie o zmianach dotyczących zasiłku rodzinnego (KG45)
- Dotyczy to na przykład zmian następujących danych: adres, numer konta, stan cywilny, dzieci w gospodarstwie domowym, zatrudnienie (praca lub edukacja).

### Wo kann ich mich informieren?

- Wenn ich Fragen zum Kindergeld habe, kann ich mich bei der Familienkasse melden:
  - » Telefon: Service-Center 0800 4 5555-30
  - » Online: Kontaktformular
  - ▶ <https://web.arbeitsagentur.de/portal/kontakt/de/familie-und-kinder/kindergeld?scope=concern>
- Ausführliche Informationen finde ich im Merkblatt zum Kindergeld (KG2).
  - ▶ [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg2-merkblattkindergeld\\_ba034475.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg2-merkblattkindergeld_ba034475.pdf)
- Hinweise zum Antrag erhalte ich auf der Kindergeld Startseite der Bundesagentur für Arbeit.
  - ▶ <https://www.arbeitsagentur.de/familie-und-kinder/kindergeld>
- Dort gibt es alle Merkblätter, Formulare und Anträge der Familienkasse zum Download.
  - ▶ <https://www.arbeitsagentur.de/familie-und-kinder/downloads-familie-und-kinder>
- Dort gibt es auch Informationen zum Kindergeld für:
  - » Kinder in Ausbildung oder Beruf
  - » Kinder mit Behinderung
  - » Vollwaisen oder Kinder, die den Aufenthaltsort ihrer Eltern nicht kennen
  - » Grenzüberschreitende Fälle
  - » Asylberechtigte und Flüchtlinge



### Gdzie uzyskam więcej informacji?

- W razie jakichkolwiek pytań dotyczących zasiłku rodzinnego należy skontaktować się z Kasą Świadczeń Rodzinnych:
  - » Telefon: Centrum obsługi 0800 4 5555-30
  - » Online: Formularz kontaktowy
- Szczegółowe informacje znajdują się w ulotce informacyjnej dotyczącej zasiłku rodzinnego (KG2).
- Informacje na temat składania wniosków znajdują się na stronie Federalnego Urzędu Pracy poświęconej zasiłkom rodzinnym.
- Tutaj można pobrać wszystkie broszury informacyjne, formularze i wnioski z Kasy Świadczeń Rodzinnych.
- Dostępne są również informacje na temat zasiłku rodzinnego na potrzeby:
  - » dzieci uczących się lub pracujących
  - » dzieci niepełnosprawnych
  - » sierot lub dzieci, które nie znają miejsca pobytu swoich rodziców
  - » spraw transgranicznych
  - » osób uprawnionych do azylu i uchodźców



## 2 – Kinderzuschlag (KiZ)

### Informationen über den Kinderzuschlag

Der Kinderzuschlag ist eine finanzielle Unterstützung für Familien mit geringem Einkommen. Das Geld hilft zusätzlich zum Kindergeld bei der Versorgung der Kinder. Zuständig ist die Familienkasse der Bundesagentur für Arbeit.

Erste Informationen und Beispiele finde ich im Flyer der Familienkasse sowie auf der Internetseite des Bundesministeriums für Bildung, Familie, Senioren, Frauen und Jugend (BMBFSFJ).

- Flyer (Familienkasse)
  - ▶ [https://www.arbeitsagentur.de/datei/dok\\_ba035750.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/dok_ba035750.pdf)
- Internetseite BMBFSFJ
  - ▶ <https://www.bmbfsfj.bund.de/bmbfsfj/themen/familie/familienleistungen/kinderzuschlag-und-leistungen-fuer-bildung-und-teilhabe-73906>



Ausführliche Informationen finde ich im Merkblatt der Familienkasse.

- ▶ [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz2-merkblattkinderzuschlag\\_ba034485.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz2-merkblattkinderzuschlag_ba034485.pdf)



## 2 – Dodatek na dziecko

### Informacje na temat dodatku na dziecko

Dodatek na dziecko to świadczenie finansowe dla rodzin o niskich dochodach. Dodatek ten ma pomóc w utrzymaniu dzieci jako uzupełnienie do zasiłku rodzinnego. Dodatek jest wypłacany przez niemiecką Kasę Świadczeń Rodzinnych (Familienkasse) Federalnego Urzędu Pracy.

Wstępne informacje i przykłady można znaleźć w broszurze Kasy Świadczeń Rodzinnych i na stronie internetowej Federalnego Ministerstwa Edukacja, Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży (BMBFSFJ).

- Ulotka (Kasa Świadczeń Rodzinnych)
- Strona internetowa (BMBFSFJ)

Szczegółowe informacje znajdują się w ulotce informacyjnej Kasy Świadczeń Rodzinnych.

## FAQ Kinderzuschlag

### Kann ich Kinderzuschlag beantragen?

- Ja, wenn ich drei Voraussetzungen erfülle:
  - » Ich habe ein unverheiratetes Kind unter 25 Jahren bei mir zuhause.
  - » Ich bekomme Kindergeld für mein Kind.
  - » Ich arbeite und verdiene:
    - Paare: mindestens 900 € brutto / Monat
    - Alleinerziehende: mindestens 600 € brutto / Monat

### Kann ich Kinderzuschlag beantragen, wenn ich nicht aus Deutschland komme?

- Ja, wenn ich Kindergeld bekomme und die oben genannten Voraussetzungen erfülle.

### Wie viel Geld bekomme ich?

- Maximal 297 € im Monat für jedes Kind.
- Wie viel ich bekomme, ist abhängig von meinem Einkommen.
- Den exakten Betrag teilt mir die Familienkasse mit.
- Der Zuschuss wird für 6 Monate bewilligt.

### Wie lange dauert es, bis das Geld kommt?

- Am Anfang kann es etwas dauern, bis der Antrag bearbeitet ist.
- Das Geld kommt einmal im Monat, am selben Tag wie das Kindergeld.

### Wann stelle ich den Antrag?

- So früh wie möglich, sobald ich Arbeit habe und insgesamt in den letzten 6 Monaten folgendes Einkommen hatte:
  - » Paare: mindestens 5.400 € brutto / 6 Monate
  - » Alleinerziehende: mindestens 3.600 € brutto / 6 Monate
- Hinweis: Diese Mindestgrenze kann auch schon im 2. oder 3. Monat nach Arbeitsaufnahme erreicht werden.

## Często zadawane pytania dotyczące dodatku na dziecko

### Czy mogę ubiegać się o dodatek na dziecko?

- Tak, jeżeli są spełnione trzy podstawowe warunki:
  - » W gospodarstwie domowym jest dziecko w wieku poniżej 25 lat niebędące w związku małżeńskim.
  - » Otrzymujesz zasiłek rodzinny na dziecko.
  - » Pracujesz i zarabiasz:
    - Pary: co najmniej 900 euro brutto/miesiąc
    - Osoby samotnie wychowujące dzieci: co najmniej 600 euro brutto/miesiąc

### Czy o dodatek na dziecko mogą ubiegać się osoby niebędące obywatelami Niemiec?

- Tak, jeżeli otrzymują zasiłek rodzinny i spełniają wymienione powyżej warunki.

### Jaka jest wysokość świadczenia?

- Wysokość dodatku na dziecko to maksymalnie 297 euro na każde dziecko na miesiąc.
- Wysokość dodatku zależy od wysokości dochodów.
- Dokładną kwotę wylicza Kasa Świadczeń Rodzinnych.
- Dodatek ten jest przyznawany na okres 6 miesięcy.

### Ile będę czekać na wypłatę świadczenia?

- Na początku rozpatrzenie wniosku może zająć trochę czasu.
- Pieniądze są wypłacane raz w miesiącu, w dniu wypłaty zasiłku rodzinnego.

### Kiedy należy złożyć wniosek?

- Jak najszybciej, po otrzymaniu pracy i uzyskaniu następujących dochodów z ostatnich 6 miesięcy:
  - » Pary: co najmniej 5400 euro brutto/6 miesięcy
  - » Osoby samotnie wychowujące dzieci: co najmniej 3600 euro brutto/6 miesięcy
- Wskazówka: Określony tutaj próg dochodu można również osiągnąć w drugim lub trzecim miesiącu po podjęciu zatrudnienia.

### Beispiele:

- » Als Alleinerziehende verdiene ich 1.800 € brutto / Monat. Dann habe ich im 2. Monat die Mindesteinkommensgrenze von 3.600 € erreicht. Also kann ich bereits im 2. Monat Kinderzuschlag beantragen.
- » Als Paar verdienen wir 1.800 € brutto / Monat. Dann haben wir im 3. Monat die Mindesteinkommensgrenze von 5.400 € erreicht. Also können wir bereits im 3. Monat Kinderzuschlag beantragen.
- Es ist wichtig, den Antrag rechtzeitig zu stellen.
- Kinderzuschlag wird erst ab dem Monat der Antragstellung bewilligt, nicht rückwirkend.
- Wenn ich nach Ende des Bewilligungszeitraums weiter Kinderzuschlag erhalten möchte, muss ich einen Antrag auf Weiterbewilligung stellen. Dieser Antrag wird mir vor Ende des Bewilligungszeitraums per Post zugeschickt.

### Wo stelle ich den Antrag?

- Ich finde den Antrag im Internet bei der Bundesagentur für Arbeit:
  - <https://www.arbeitsagentur.de/familie-und-kinder/kinderzuschlag>
- Antrag auf Kinderzuschlag (KiZ 1) zum Ausdrucken **oder**
  - [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz1-antrag\\_ba036540.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz1-antrag_ba036540.pdf)
- Online-Antrag
  - <https://web.arbeitsagentur.de/kiz/ui/start>
- Den ausgefüllten Antrag muss ich an die zuständige Familienkasse schicken.



### Przykłady:


- » Jako samotny rodzic zarabiasz 1800 euro brutto miesięcznie. Tak więc już w 2. miesiącu osiągniesz minimalny próg dochodu w wysokości 3600 euro. Oznacza to, że możesz już w 2. miesiącu złożyć wniosek o dodatek na dziecko.
- » Wraz z partnerem/partnerką zarabiacie 1800 euro brutto miesięcznie. Tak więc w 3. miesiącu osiągniecie minimalny próg dochodu w wysokości 5400 euro. Możecie więc już w 3. miesiącu złożyć wniosek o dodatek na dziecko.
- Ważne jest, aby złożyć wniosek w wymaganym terminie.
- Dodatek na dziecko jest przyznawany dopiero od miesiąca złożenia wniosku, a nie ze skutkiem wstecznym.
- Jeżeli chcesz nadal otrzymywać dodatek na dziecko po zakończeniu okresu, na który został przyznany, należy złożyć kolejny wniosek o przyznanie dodatku. Wniosek ten zostanie przesłany pocztą przed końcem okresu wypłaty dodatku.

### Gdzie należy złożyć wniosek?

- Wniosek znajduje się na stronie internetowej Federalnego Urzędu Pracy:
- Wniosek o dodatek na dziecko (KiZ 1) do wydruku **lub**
- Wniosek online
- Wypełniony wniosek należy przesłać do właściwej Kasy Świadczeń Rodzinnych.

## Welche Unterlagen brauche ich?

Antragspaket zum Kinderzuschlag

- Für mich:  
Antrag auf Kinderzuschlag (KiZ 1)  
► [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz1-antrag\\_ba036540.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz1-antrag_ba036540.pdf) 
- Für mich und meine\*n Partner\*in:  
Anlage Antragsteller(in) und Partner(in) (KiZ 1-AnA)  
► [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz1-ana\\_ba034980.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz1-ana_ba034980.pdf) 
- Für jedes Kind:  
Anlage Kind (KiZ 1-AnK)  
► [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz1-ank\\_ba035005.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz1-ank_ba035005.pdf) 
- Kindergeldnummer
- Wenn ich alleinerziehend bin:  
Anlage zu Unterhalt und Unterhaltsvorschuss (KiZ 5c)  
► [https://www.arbeitsagentur.de/datei/erklaerung-kiz5c\\_ba036530.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/erklaerung-kiz5c_ba036530.pdf) 
- Nachweise über mein Einkommen in den letzten 6 Monaten (Lohn, Kurzarbeitergeld, Elterngeld, Wohngeld) sowie Nachweise über das Einkommen meine\*r Partner\*in und Kinder
  - » Lohnabrechnungen oder
  - » Arbeitsvertrag mit Kontoauszug oder
  - » Verdienstbescheinigung des Arbeitgebers (KiZ 5)  
► [https://www.arbeitsagentur.de/datei/verdienstbescheinigung-kiz5\\_ba031770.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/verdienstbescheinigung-kiz5_ba031770.pdf) 
- Wenn ich selbstständig arbeite:  
Anlage zum Einkommen aus selbstständiger Tätigkeit (KiZ 5a)  
► [https://www.arbeitsagentur.de/datei/erklaerung-kiz5a\\_ba034555.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/erklaerung-kiz5a_ba034555.pdf) 
- Nachweise über die Höhe der Wohnkosten, Nebenkosten und Betriebskosten
  - » Bei Miete: für den Monat der Antragstellung
  - » Bei Eigentum: für die Monate des letzten Kalenderjahres vor Antragstellung

## Jakie dokumenty są wymagane?

Komplet dokumentów do wniosku o dodatek na dziecko

- Dla głównego wnioskodawcy:  
Wniosek o dodatek na dziecko (KiZ 1)
- Dla wnioskodawcy oraz partnera/partnerki:  
Załącznik Wnioskodawca i partner (KiZ 1-AnA)
- Na każde dziecko:  
Załącznik dla dziecka (KiZ 1-AnK)
- Numer zasiłku rodzinnego
- W przypadku osób samotnie wychowujących dzieci:  
Załącznik dotyczący świadczeń alimentacyjnych i zaliczek alimentacyjnych (KiZ 5c)
- Zaświadczenie o dochodach z ostatnich 6 miesięcy (wynagrodzenie, dodatek za pracę w niepełnym wymiarze godzin, dodatek rodzicielski, zasiłek mieszkaniowy) oraz zaświadczenie o dochodach partnera i dzieci
  - » Odcinki wypłat **lub**
  - » Umowa o pracę z wyciągiem bankowym **lub**
  - » Zaświadczenie o zarobkach od pracodawcy (KiZ 5)
- » W przypadku osób pracujących na własny rachunek:  
Załącznik dotyczący dochodów z pracy na własny rachunek (KiZ 5a)
- Zaświadczenie o wysokości kosztów mieszkaniowych, kosztów dodatkowych i kosztów eksploatacyjnych
  - » W przypadku wynajmu mieszkania: zaświadczenie o wysokości czynszu na miesiąc złożenia wniosku
  - » W przypadku nieruchomości własnej: zaświadczenie za miesiące z ostatniego roku kalendarzowego poprzedzającego złożenie wniosku

- Bei erneutem Antrag (Folge-Antrag) ist ein Kurzantrag möglich:  
Kurzantrag auf Kinderzuschlag bei unveränderten Verhältnissen (KiZ 1-K)

► [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz1-k\\_ba034985.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz1-k_ba034985.pdf)



- Ausfüllhinweise zum Antrag auf Kinderzuschlag (KiZ 1-H)

► [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz1-hinweise\\_ba036545.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz1-hinweise_ba036545.pdf)



## Was muss ich tun, wenn sich etwas ändert?

- Alle Änderungen, die den Kinderzuschlag betreffen, muss ich direkt der Familienkasse melden:

» Änderungsmitteilung zum Kinderzuschlag (KiZ 45)

► [https://www.arbeitsagentur.de/datei/aenderung-kinderzuschlag-kiz45\\_ba031575.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/aenderung-kinderzuschlag-kiz45_ba031575.pdf)



- Das betrifft zum Beispiel folgende Änderungen:  
Anschrift, Bankverbindung, Familienstand, Kinder im Haushalt.

## Wo kann ich mich informieren?

- Wenn ich Fragen zum Kinderzuschlag habe, kann ich mich bei der Familienkasse melden:

» Telefon: Service-Center 0800 4 5555-30

» Online: Videoberatung (Anmeldung erforderlich)

► <https://www.arbeitsagentur.de/familie-und-kinder/videoberatung>



» Online: Kontaktformular

► <https://web.arbeitsagentur.de/portal/kontakt/de/familie-und-kinder/kinderzuschlag?scope=concern>



- Ich kann den KiZ-Lotsen nutzen und herausfinden, ob ich Anspruch auf Kinderzuschlag habe.

► <https://www.arbeitsagentur.de/familie-und-kinder/kinderzuschlag-verstehen/kiz-lotse>



- Ausführliche Informationen finde ich im Merkblatt zum Kinderzuschlag (KiZ 2).

► [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz2-merkblattkinderzuschlag\\_ba034485.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz2-merkblattkinderzuschlag_ba034485.pdf)



- Hinweise zum Antrag erhalte ich auf der Kinderzuschlag Startseite der Bundesagentur für Arbeit.

► <https://www.arbeitsagentur.de/familie-und-kinder/kinderzuschlag>



- Dort gibt es alle Merkblätter, Formulare und Anträge der Familienkasse zum Download.

► <https://www.arbeitsagentur.de/familie-und-kinder/downloads-familie-und-kinder>



- W przypadku złożenia kolejnego wniosku (ponownego wniosku) można złożyć wniosek skrócony:  
Skrócony wniosek o dodatek na dziecko przy niezmienionych warunkach (KiZ 1-K)

- Wskazówki dotyczące wypełniania wniosku o dodatek na dziecko (KiZ 1-H)

## Co muszę zrobić w razie jakichkolwiek zmian?

- Wszystkie zmiany mające wpływ na dodatek na dziecko należy zgłaszać bezpośrednio do Kasy Świadczeń Rodzinnych:

» Powiadomienie o zmianie dotyczącej dodatku na dziecko (KiZ 45)

- Dotyczy to na przykład zmian następujących danych: adres, numer konta, stan cywilny, dzieci w gospodarstwie domowym.

## Gdzie uzyskam więcej informacji?

- W razie jakichkolwiek pytań dotyczących dodatku na dziecko należy skontaktować się z Kasą Świadczeń Rodzinnych:

» Telefon: Centrum obsługi 0800 4 5555-30

» Online: Porada wideo (wymagana uprzednia rejestracja)

» Online: Formularz kontaktowy

- Za pomocą formularza KiZ-Lotsen można sprawdzić, czy spełnione są warunki przyznania dodatku na dziecko.

- Szczegółowe informacje znajdują się w ulotce informacyjnej dotyczącej dodatku na dziecko (KiZ 2).

- Informacje na temat składania wniosków znajdują się na stronie Federalnego Urzędu Pracy dotyczącej dodatku na dziecko.

- Tutaj można pobrać wszystkie broszury informacyjne, formularze i wnioski z Kasy Świadczeń Rodzinnych.

## 3 – Bildung und Teilhabe (BuT)

### Informationen über die Leistungen für Bildung und Teilhabe

Die Leistungen für Bildung und Teilhabe sind eine finanzielle Unterstützung für Kinder, Jugendliche und junge Erwachsene aus Familien mit geringem Einkommen. Man sagt auch „Bildungs- und Teilhabepaket“. Das Geld hilft dabei, an Angeboten in der Schule und in der Freizeit teilzunehmen. Zuständig ist das Jobcenter bzw. die Stadt- oder Kreisverwaltung.

Erste Informationen und Beispiele finde ich im Flyer des Ministeriums für Arbeit, Gesundheit und Soziales des Landes Nordrhein-Westfalen (MAGS NRW) und im Erklärfilm vom Jobcenter Wuppertal.

- Flyer (MAGS NRW)
  - ▶ [https://broschuerenservice.mags.nrw/mags/shop/Bildungs-\\_und\\_Teilhabepaket](https://broschuerenservice.mags.nrw/mags/shop/Bildungs-_und_Teilhabepaket)
- Erklärfilm (Jobcenter Wuppertal)
  - ▶ <https://jobcenter.wuppertal.de/meldungen/meldungen-2019/erklervideo-bildung-und-teilhabe.php>



Ausführliche Informationen finde ich auf dem Familienportal und auf der Internetseite „Bildungspaket“ vom Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS).

- Familienportal
  - ▶ <https://familienportal.de/familienportal/familienleistungen/bildung-und-teilhabe>
- Website Bildungspaket (BMAS)
  - ▶ <https://www.bmas.de/DE/Arbeit/Grundsicherung-Buergergeld/Bildungspaket/bildungspaket>



Ausführliche Informationen finde ich im Merkblatt der Familienkasse.

- ▶ [https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz2-merkblattkinderzuschlag\\_ba034485.pdf](https://www.arbeitsagentur.de/datei/kiz2-merkblattkinderzuschlag_ba034485.pdf)



## 3 – Edukacja i uczestnictwo

### Informacje na temat świadczeń na edukację i uczestnictwo

Świadczenia na edukację i uczestnictwo to wsparcie finansowe dla dzieci, młodzieży i osób młodych pochodzących z rodzin o niskich dochodach. Znaną są one również jako „pakiet edukacyjny i partycypacyjny”. Środki te umożliwiają dzieciom i młodzieży uczestnictwo w zajęciach szkolnych i pozaszkolnych. Organem wypłacającym świadczenie jest Biuro Pośrednictwa Pracy bądź organy administracyjne miasta lub powiatu.

Wstępne informacje i przykłady można znaleźć w broszurze Ministerstwa Pracy, Zdrowia i Spraw Socjalnych Nadrenii Północnej-Westfalii (MAGS NRW) oraz w filmie objaśniającym z Biura Pośrednictwa Pracy w Wuppertalu.

- Ulotka (MAGS NRW)
- Film objaśniający (Biuro Pośrednictwa Pracy w Wuppertalu)

Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie portalu rodzinnego oraz na stronie internetowej „Pakiet edukacyjny” Federalnego Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych (BMAS).

- Portal rodzinny
- Strona internetowa pakietu edukacyjnego (BMAS):

Szczegółowe informacje można znaleźć w ulotce z biura świadczeń rodzinnych.



## FAQ

### Bildung und Teilhabe

#### Kann ich Leistungen für Bildung und Teilhabe beantragen?

- Ja, wenn ich oder mein Kind folgende Voraussetzungen erfüllen:
  - » Mein Kind ist unter 18 Jahre alt **oder**
  - » Mein Kind ist 18 bis unter 25 Jahre alt und geht zur Schule oder absolviert eine unbezahlte Ausbildung
- Außerdem erhalten ich oder mein Kind eine der folgenden Leistungen:
  - » Bürgergeld (Leistungen nach dem SGB II) vom Jobcenter
  - » Sozialhilfe (Leistungen nach dem SGB XII) vom Sozialamt
  - » Asylbewerber-Leistungen (Leistungen nach dem AsylbLG) vom Sozialamt
- » Kinderzuschlag von der Familienkasse
- » Wohngeld von der Wohngeldbehörde

#### Kann ich Leistungen für Bildung und Teilhabe beantragen, wenn ich nicht aus Deutschland komme?

- Ja, wenn ich oder mein Kind die oben genannten Voraussetzungen erfüllen.

#### Wie viel Geld bekomme ich?

##### 1. Schulbedarf

- » Pauschal 195 € im Jahr 2026, und zwar 130 € für das 1. Schulhalbjahr und 65 € für das 2. Schulhalbjahr
- » Beispiele: Schulranzen, Sportzeug, Stifte, Füller, Hefte, Bastelmaterial, Taschenrechner und Lernsoftware
- » Hinweis: Dieser Betrag wird jährlich erhöht.
- » Hinweis: Wenn die Schulbücher teurer sind als der pauschale Betrag, dann kann ich beim Jobcenter einen Antrag stellen, damit die tatsächlichen Kosten übernommen werden. Dafür muss ich dann Nachweise (Rechnungen) vorlegen.

##### 2. Ausflüge und Klassenfahrten

- » Die tatsächlichen Kosten für ein- und mehrtägige Ausflüge von Schulen, Kitas und Kindertagespflege
- » Beispiel: Klassenfahrten

## Najczęściej zadawane pytania dotyczące świadczeń na edukację i uczestnictwo

#### Czy mogę ubiegać się o świadczenia z tytułu edukacji i uczestnictwa?

- Tak, jeżeli dziecko spełnia następujące warunki:
  - » nie ukończyło 18 lat lub
  - » ma od 18 do 25 lat i uczęszcza do szkoły lub jest w trakcie nauki zawodu, za którą nie otrzymuje wynagrodzenia
- Ponadto wnioskodawca lub dziecko pobierają następujące świadczenia:
  - » zasiłek obywatelski (świadczenia zgodnie z drugą księgą Kodeksu Socjalnego - SGB II) z Biura Pośrednictwa Pracy
  - » pomoc społeczną (świadczenia zgodnie z dwunastą księgą Kodeksu Socjalnego - SGB XII) z Urzędu ds. Opieki Społecznej
  - » świadczenia na podstawie ustawy o świadczeniach dla osób ubiegających się o azyl (Asylbewerberleistungsgesetz) z Urzędu ds. Opieki Społecznej
  - » dodatek na dziecko z Kasy Świadczeń Rodzinnych
  - » dodatek mieszkaniowy od Urzędu ds. Dodatków Mieszkaniowych

#### Czy o świadczenia z tytułu edukacji i uczestnictwa mogą ubiegać się osoby niebędące obywatelami Niemiec?

- Tak, jeżeli one bądź ich dzieci spełniają wymienione powyżej warunki.

#### Jaka jest wysokość świadczenia?

##### 1. Przybory szkolne

- » Ryczałtowa kwota w wysokości 195 euro w 2026 roku, z czego 130 euro za 1. półrocze i 65 euro za drugie półrocze
- » Przykłady: tornistry, stroje sportowe, długopisy, pióra, zeszyty, materiały do prac ręcznych, kalkulatory i oprogramowanie edukacyjne
- » Wskazówka: Kwota ta jest podwyższana co roku.
- » Wskazówka: Jeżeli wartość podręczników szkolnych przewyższa wysokość ryczałtowej kwoty dodatku, można złożyć do Biura Pośrednictwa Pracy wniosek o pokrycie faktycznie poniesionych kosztów. Następnie należy przedłożyć dowody poniesienia kosztów (rachunki).

##### 2. Wycieczki i wyjazdy szkolne

- » Rzeczywiste koszty jednodniowych i kilkudniowych wycieczek organizowanych przez szkoły, przedszkola i placówki opieki dziennej.
- » Przykład: Wycieczki szkolne

### 3. Schülerbeförderung

- » Die tatsächlichen Kosten für sogenannte „Schülerbeförderung“
- » Beispiel: Schülerticket

### 4. Lernförderung

- » Die tatsächlichen Kosten für Lernförderung
- » Beispiel: Nachhilfe

### 5. Mittagessen

- » Die tatsächlichen Kosten für das Mittagessen, das die Schule, OGS, Kita oder Kindertagespflege anbietet
- » Beispiel: Mittagsverpflegung

### 6. Soziale und kulturelle Aktivitäten

- » Pauschal 15 € / Monat bzw. 180 € / Jahr
- » Beispiele: Sportverein, Musikschule, Jugendgruppe
- » Hinweis: Nur für Kinder, die unter 18 Jahre alt sind

### **Wie lange dauert es, bis das Geld kommt?**

- Es kann ein paar Wochen dauern, bis der Antrag bearbeitet ist.
- Hinweis: Das Geld für die tatsächlichen Kosten kann erst ausgezahlt werden, wenn die Unterlagen vollständig eingereicht wurden.

### **Wann stelle ich den Antrag?**

- So früh wie möglich, sobald ich wenig Geld für die Bildung oder Teilhabe habe.
- Sofort, wenn ich Leistungen vom Jobcenter oder Sozialamt beziehe oder wenn ich Kinderzuschlag oder Wohngeld erhalte.
- Es ist wichtig, den Antrag rechtzeitig zu stellen.
- Wichtig: Für jedes Kind muss ich einen eigenen Antrag stellen.

### 3. Przejazdy do szkoły

- » Rzeczywiste koszty przejazdów do szkoły
- » Przykład: Bilet uczniowski

### 4. Pomoc w nauce

- » Rzeczywiste koszty pomocy w nauce
- » Przykład: Korepetycje

### 5. Obiady

- » Rzeczywisty koszt obiadów zapewnianych przez szkołę, całodzienną szkołę otwartą, przedszkole lub placówkę opieki dziennej dla dzieci.
- » Przykład: Catering obiadowy

### 6. Działalność społeczna i kulturalna

- » Kwota ryczałtowa w wysokości 15 euro/miesiąc lub 180 euro/rok
- » Przykłady: Klub sportowy, szkoła muzyczna, grupa młodzieżowa
- » Wskazówka: Tylko dla dzieci poniżej 18 roku życia

### **Ile będę czekać na wypłatę świadczenia?**

- Na początku rozpatrzenie wniosku może zająć kilka tygodni.
- Wskazówka: Środki na pokrycie rzeczywistych kosztów mogą zostać wypłacone dopiero po złożeniu wszystkich dokumentów.

### **Kiedy należy złożyć wniosek?**

- Jak najszybciej, jeżeli przestanie starczać środków na pokrycie kosztów edukacji i uczestnictwa.
- Natychmiast w przypadku otrzymywania świadczeń z Biura Pośrednictwa Pracy lub Urzędu Opieki Społecznej, dodatku na dziecko lub dodatku mieszkaniowego.
- Ważne jest, aby złożyć wniosek w wymaganym terminie.
- Ważne: Należy złożyć osobny wniosek na każde dziecko.

## Wo stelle ich den Antrag?

- Wenn ich Geld vom Jobcenter bekomme (SGB II):
  - » Für manche Leistungen für Bildung und Teilhabe muss ich beim Jobcenter einen eigenen Antrag stellen. Für manche Angebote in der Schule und in der Freizeit reicht es, dass ich die Nachweise über die Kosten einreiche. Am besten informiere ich mich beim Jobcenter vor Ort.
  - » Hinweis: Wenn die Schulbücher teurer sind als der pauschale Betrag, dann kann ich beim Jobcenter einen Härtefall-Antrag stellen, damit die tatsächlichen Kosten übernommen werden. Den Antrag muss ich beim Jobcenter abgeben oder mit der Post verschicken.
  - » Ich finde Informationen und Vordrucke im Internet bei meinem Jobcenter.
  - » Den ausgefüllten Antrag muss ich an das zuständige Jobcenter schicken.
- Wenn ich Geld vom Sozialamt bekomme (SGB XII) oder wenn ich Kinderzuschlag oder Wohngeld bekomme:
  - » Ich stelle den Antrag auf Leistungen für Bildung und Teilhabe bei meiner Stadt- oder Kreisverwaltung.
  - » Ich finde Informationen und Vordrucke im Internet bei der zuständigen Stadt- oder Kreisverwaltung.
- Wenn ich Asylbewerberleistungen (AsylbLG) vom Sozialamt bekomme:
  - » Ich stelle den Antrag auf Leistungen für Bildung und Teilhabe bei meiner Stadt bzw. Gemeinde.

## Gdzie należy złożyć wniosek?

- Jeżeli pieniądze są wypłacane przez Biuro Pośrednictwa Pracy (SGB II):
  - » W przypadku niektórych świadczeń na edukację i uczestnictwo należy złożyć osobny wniosek do Biura Pośrednictwa Pracy. W przypadku niektórych zajęć szkolnych i pozaszkolnych wystarczy przedłożenie zaświadczeń o poniesieniu kosztów. Najlepiej jest uzyskać informacje w lokalnym Biurze Pośrednictwa Pracy.
  - » Wskazówka: Jeżeli wartość podręczników szkolnych przewyższa wysokość ryczałtowej kwoty dodatku, można złożyć do Biura Pośrednictwa Pracy wniosek o dofinansowanie w celu pokrycia faktycznie poniesionych kosztów. Wniosek należy złożyć w Biurze Pośrednictwa Pracy lub wysłać go pocztą.
  - » Wszelkie informacje i formularze można uzyskać w Biurze Pośrednictwa Pracy.
  - » Wypełniony wniosek należy przesłać do właściwego Biura Pośrednictwa Pracy.
- Jeżeli otrzymujesz świadczenia z Urzędu Opieki Społecznej (SGB XII) lub dodatek na dziecko bądź dodatek mieszkaniowy:
  - » Wniosek o przyznanie świadczeń z tytułu edukacji i uczestnictwa należy złożyć w urzędzie miasta lub starostwie.
  - » Wszelkie informacje i formularze można uzyskać we właściwej placówce urzędu miasta lub starostwa.
- Jeżeli otrzymujesz świadczenia dla osób ubiegających się o azyl (AsylbLG) z Urzędu Opieki Społecznej:
  - » Wniosek o przyznanie świadczeń z tytułu edukacji i uczestnictwa należy złożyć w urzędzie miasta lub gminy.

## Welche Unterlagen brauche ich für den Antrag beim Jobcenter?

- Alle Antragsformulare finde ich im Internet bei meinem zuständigen Jobcenter.
- 1. Schulbedarf
  - » Für den Pauschalbetrag:
    - Wenn mein Kind in die Schule geht und jünger als 15 Jahre alt ist, ist kein weiterer Nachweis erforderlich.
    - Wenn mein Kind 15 Jahre oder älter ist, wird folgender Nachweis benötigt:  
Schulbescheinigung
  - » Wenn die Schulsachen teurer sind als der Pauschalbetrag, dann kann ich beantragen, dass die tatsächlichen Kosten übernommen werden. Dafür benötige ich folgende Unterlagen:
    - Formular „Eigenanteil für Schulbücher“
    - Nachweis über die tatsächlichen Kosten (Rechnungen)
- 2. Ausflüge und Klassenfahrten
  - » Das zutreffende Formular:
    - Formular „Ausflug Kindergarten / Kita eintägig“
    - Formular „Eintägige Klassenfahrten“
    - Formular „Mehrtägige Klassenfahrten“
  - » Nachweis über die tatsächlichen Kosten
- 3. Schülerbeförderung
  - » Nachweis über die tatsächlichen Kosten
- 4. Lernförderung
  - » Formular „Lernförderung (Nachhilfe)“
  - » Nachweis über die tatsächlichen Kosten
- 5. Mittagessen
  - » Nachweis über die tatsächlichen Kosten
- 6. Soziale und kulturelle Aktivitäten
  - » Nachweis über die tatsächlichen Kosten
- Hinweis: Alle Rechnungen und Belege sollte ich aufbewahren, denn die Behörden dürfen überprüfen, ob ich das Geld für mein Kind richtig verwendet habe.

## Jakie dokumenty są wymagane w celu złożenia wniosku w Biurze Pośrednictwa Pracy?

- Wszystkie formularze wniosków można znaleźć na stronie internetowej Biura Pośrednictwa Pracy.
- 1. Przybory szkolne
  - » W przypadku kwoty ryczałtowej:
    - Jeżeli dziecko uczęszcza do szkoły i nie ukończyło 15 lat, dodatkowe zaświadczenie nie jest wymagane.
    - Jeżeli dziecko ukończyło 15 lat lub jest starsze, wymagane jest następujące zaświadczenie:  
zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły
  - » Jeżeli wartość przyborów szkolnych przewyższa wysokość ryczałtowej kwoty dodatku, można złożyć wniosek o pokrycie faktycznie poniesionych kosztów. Należy wówczas przedłożyć następujące dokumenty:
    - Formularz „Wkład własny na podręczniki szkolne”
    - Zaświadczenie o faktycznie poniesionych kosztach (rachunki)
- 2. Wycieczki i wyjazdy szkolne
  - » Odpowiedni formularz:
    - Formularz „Jednodniowa wycieczka z przedszkola/placówki opieki dziennej”
    - Formularz „Jednodniowa wycieczka szkolna”
    - Formularz „Kilkudniowa wycieczka szkolna”
  - » Zaświadczenie o faktycznie poniesionych kosztach
- 3. Przejazdy do szkoły
  - » Zaświadczenie o faktycznie poniesionych kosztach
- 4. Pomoc w nauce
  - » Formularz „Pomoc w nauce (korepetycje)”
  - » Zaświadczenie o faktycznie poniesionych kosztach
- 5. Obiady
  - » Zaświadczenie o faktycznie poniesionych kosztach
- 6. Działalność społeczna i kulturalna
  - » Zaświadczenie o faktycznie poniesionych kosztach
- Wskazówka: Należy zachować wszystkie faktury i paragony, gdyż urząd może sprawdzić, czy środki zostały odpowiednio wykorzystane na pokrycie potrzeb dziecka.

## Welche Unterlagen brauche ich für den Antrag bei der Stadt- oder Kreisverwaltung?

- Alle Antragsformulare finde ich im Internet bei meiner Stadt- oder Kreisverwaltung.
- Antrag auf Bildung und Teilhabe
- Wenn ich Wohngeld oder Kinderzuschlag bekomme:
  - » Wohngeldbescheid
  - » Kinderzuschlagsbescheid
- 1. Schulbedarf
  - » Für den Pauschalbetrag:
    - Wenn mein Kind in die Schule geht und jünger als 15 Jahre alt ist, ist kein weiterer Nachweis erforderlich.
    - Wenn mein Kind 15 Jahre oder älter ist, wird folgender Nachweis benötigt: Schulbescheinigung
  - » Wenn die Schulsachen teurer sind als der Pauschalbetrag, dann kann ich beantragen, dass die tatsächlichen Kosten übernommen werden. Dafür benötige ich folgende Unterlagen:
    - Nachweis über die tatsächlichen Kosten (Rechnungen)
- 2. Ausflüge und Klassenfahrten
  - » Formular „Bestätigung der Schule zum Antrag auf Leistungen zur Bildung und Teilhabe bei Teilnahme an einem eintägigen Schulausflug oder einer mehrtägigen Klassenfahrt“
  - » Nachweis über die tatsächlichen Kosten
- 3. Schülerbeförderung
  - » Formular „Ergänzende Angaben der Antragstellerin/ des Antragstellers zum Antrag auf Leistungen zur Bildung und Teilhabe für die Schülerbeförderung“
  - » Nachweis über die tatsächlichen Kosten
- 4. Lernförderung
  - » Formular „Bestätigung der Schule zur Notwendigkeit der Lernförderung“
  - » Nachweis über die tatsächlichen Kosten
- 5. Mittagessen
  - » Nachweis über die tatsächlichen Kosten
- 6. Soziale und kulturelle Aktivitäten
  - » Nachweis über die tatsächlichen Kosten
- Hinweis: Alle Rechnungen und Belege sollte ich aufbewahren, denn die Behörden dürfen überprüfen, ob ich das Geld für mein Kind richtig verwendet habe.

## Jakie dokumenty są wymagane w celu złożenia wniosku w urzędzie miasta lub starostwie?

- Wszystkie formularze wniosków można znaleźć na stronie internetowej urzędu miasta lub starostwa.
- Wniosek o świadczenie na edukację i uczestnictwo
- Jeżeli otrzymujesz dodatek mieszkaniowy lub dodatek na dziecko:
  - » Decyzja o przyznaniu dodatku mieszkaniowego
  - » Decyzja o przyznaniu dodatku na dziecko
- 1. Przybory szkolne
  - » W przypadku kwoty ryczałtowej:
    - Jeżeli dziecko uczęszcza do szkoły i nie ukończyło 15 lat, dodatkowe zaświadczenie nie jest wymagane.
    - Jeżeli dziecko ukończyło 15 lat lub jest starsze, wymagane jest następujące zaświadczenie: zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły
  - » Jeżeli wartość przyborów szkolnych przewyższa wysokość ryczałtowej kwoty dodatku, można złożyć wniosek o pokrycie faktycznie poniesionych kosztów. Należy wówczas przedłożyć następujące dokumenty:
    - Zaświadczenie o faktycznie poniesionych kosztach (rachunki)
- 2. Wycieczki i wyjazdy szkolne
  - » Formularz „Potwierdzenie ze szkoły dotyczące wniosku o przyznanie świadczeń z tytułu edukacji i uczestnictwa na jednodniową lub kilkudniową wycieczkę szkolną”
  - » Zaświadczenie o faktycznie poniesionych kosztach
- 3. Przejazdy do szkoły
  - » Formularz „Informacje uzupełniające wnioskodawcy dotyczące wniosku o świadczenia z tytułu edukacji i uczestnictwa na pokrycie kosztów przejazdów do szkoły”
  - » Zaświadczenie o faktycznie poniesionych kosztach
- 4. Pomoc w nauce
  - » Formularz „Potwierdzenie ze szkoły zapotrzebowania na pomoc w nauce”
  - » Zaświadczenie o faktycznie poniesionych kosztach
- 5. Obiady
  - » Zaświadczenie o faktycznie poniesionych kosztach
- 6. Działalność społeczna i kulturalna
  - » Zaświadczenie o faktycznie poniesionych kosztach
- Wskazówka: Należy zachować wszystkie faktury i paragony, gdyż urząd może sprawdzić, czy środki zostały odpowiednio wykorzystane na pokrycie potrzeb dziecka.

### Was muss ich tun, wenn sich etwas ändert?

- Alle Änderungen, die das Geld für Bildung und Teilhabe betreffen, muss ich direkt dem Jobcenter bzw. der Stadt- oder Kreisverwaltung mitteilen.
- Das betrifft zum Beispiel folgende Änderungen:  
Anschrift, Bankverbindung, Mitgliedschaft im Verein usw.

### Wo kann ich mich informieren?

- Wenn ich Fragen zum Geld für Bildung und Teilhabe habe, kann ich mich beim Jobcenter oder bei der Stadt- oder Kreisverwaltung melden.
- Ausführliche Informationen finde ich auf der Internetseite „Bildungspaket“ vom Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS).
  - <https://www.bmas.de/DE/Arbeit/Grundsicherung-Buergergeld/Bildungspaket/bildungspaket>



### Co muszę zrobić w razie jakichkolwiek zmian?

- O wszelkich zmianach mających wpływ na świadczenie na edukację i uczestnictwo należy powiadamiać bezpośrednio urząd miasta lub starostwo.
- Dotyczy to na przykład zmian następujących danych: adres, konto bankowe, członkostwo w stowarzyszeniu itp.

### Gdzie uzyskam więcej informacji?

- W razie pytań dotyczących świadczeń na edukację i uczestnictwo należy skontaktować się z Biurem Pośrednictwa Pracy bądź urzędem miasta lub starostwem.
- Szczegółowe informacje są zamieszczone na stronie internetowej „Pakiet edukacyjny” Federalnego Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych (BMAS).



## 4 – Wohngeld

### Informationen über das Wohngeld-Plus

Das Wohngeld ist eine finanzielle Unterstützung für Menschen mit geringem Einkommen. Das Geld hilft dabei, die Wohnkosten zu bezahlen. Zuständig ist die Wohngeldbehörde der Stadt oder Gemeinde, in der die Wohnung liegt.

Erste Informationen und Beispiele finde ich auf der Internetseite des Bundesministeriums für Wohnen, Stadtentwicklung und Bauwesen (BMWSB).

- Internetseite
  - ▶ [https://www.bmwsb.bund.de/DE/wohnen/wohngeld/wohngeld-plus/wohngeld-plus\\_node](https://www.bmwsb.bund.de/DE/wohnen/wohngeld/wohngeld-plus/wohngeld-plus_node)



Es gibt zwei Arten von Wohngeld:

- **Mietzuschuss**
  - » für Mieter\*innen von Wohnraum, also wenn ich (Unter-)Mieter\*in einer Wohnung oder eines Zimmers bin
- **Lastenzuschuss**
  - » für Eigentümer\*innen von selbst genutztem Wohnraum, also wenn ich in meiner eigenen Wohnung oder meinem eigenen Haus wohne

## 4 – Dodatek mieszkaniowy

### Informacje o dodatku mieszkaniowym

Dodatek mieszkaniowy to świadczenie finansowe dla osób o niskich dochodach. Środki te są przeznaczone na pokrycie kosztów mieszkaniowych. Dodatek jest wypłacany przez Urząd ds. Dodatków Mieszkaniowych miasta lub gminy, w której znajduje się mieszkanie.

Wstępne informacje i przykłady można znaleźć na stronie internetowej Federalnego Ministerstwa Mieszkalnictwa, Rozwoju Miast i Budownictwa (BMWSB).

- Strona internetowa

Istnieją 2 rodzaje dodatku mieszkaniowego:

- **Dopłata do czynszu**
  - » dla najemców nieruchomości mieszkalnych, tj. jeżeli podnajmujesz mieszkanie lub pokój
- **Dopłata do opłat mieszkaniowych**
  - » dla właścicieli lokali, tj. dla osób mieszkających we własnym mieszkaniu lub domu

## FAQ Wohngeld

### Kann ich Wohngeld beantragen?

- Ja, wenn ich drei Voraussetzungen erfülle:
  - » Ich verdiene mein eigenes Geld.
  - » Ich beziehe kein Bürgergeld (Leistungen nach dem SGB II) vom Jobcenter.
  - » Ich beziehe keine Sozialhilfe (Leistungen nach dem SGB XII) vom Sozialamt.

### Kann ich Wohngeld beantragen, wenn ich nicht aus Deutschland komme?

- Ja, wenn ich die oben genannten und die folgenden Voraussetzungen erfülle:
  - » Wenn ich aus einem EU-Land komme, ist es kein Problem.
  - » Wenn ich nicht aus einem EU-Land komme, muss ich einen gültigen Aufenthaltstitel vorlegen.
  - » Vorsicht: Manche Ausländerbehörden entziehen den Aufenthaltstitel, wenn eine Person, die nicht aus einem EU-Land kommt, Wohngeld erhält. Daher ist es besser, vorher mit der Ausländerbehörde darüber zu sprechen.

### Wie viel Geld bekomme ich?

- Wie viel ich bekomme, ist abhängig von drei Faktoren:
  - » Anzahl der Personen, mit denen ich zusammenlebe (Haushaltsmitglieder)
  - » Höhe des Einkommens von allen Haushaltsmitgliedern
  - » Höhe der Miete oder bei Eigentum: Höhe der Belastung
- Den exakten Betrag teilt mir die Wohngeldbehörde mit.
- Der Zuschuss wird in der Regel für 12 Monate bewilligt.

### Wie lange dauert es, bis das Geld kommt?

- Nachdem ich alle Unterlagen eingereicht habe, kann es noch 6 Wochen dauern, bis der Antrag bearbeitet ist.
- Die Auszahlung erfolgt monatlich.
- Das Geld kommt zu Beginn des Monats.

## Najczęściej zadawane pytania dotyczące dodatku mieszkaniowego

### Czy mogę się ubiegać o dodatek mieszkaniowy?

- Tak, jeżeli są spełnione trzy podstawowe warunki:
  - » Samodzielnie zarabiasz.
  - » Nie pobierasz zasiłku obywatelskiego (świadczenia zgodnie z drugą księgą Kodeksu Socjalnego - SGB II) z Biura Pośrednictwa Pracy.
  - » Nie pobierasz pomocy socjalnej (świadczenia zgodnie z dwunastą księgą Kodeksu Socjalnego - SGB XII) z Urzędu ds. Opieki Społecznej.

### Czy o dodatek mieszkaniowy mogą ubiegać się osoby niebędące obywatelami Niemiec?

- Tak, jeżeli są spełnione wymienione powyżej warunki oraz:
  - » W przypadku pochodzenia z kraju Unii Europejskiej nie jest konieczne przedstawianie dodatkowych dokumentów.
  - » Osoby niepochodzące z krajów Unii Europejskiej muszą przedłożyć ważne pozwolenie na pobyt.
  - » Uwaga: Niektóre urzędy ds. cudzoziemców cofają pozwolenie na pobyt, jeżeli osoba niepochodząca z kraju UE otrzymuje dodatek mieszkaniowy. Dlatego lepiej jest wcześniej uzgodnić to z urzędem ds. cudzoziemców.

### Jaka jest wysokość świadczenia?

- Wysokość dodatku zależy od trzech czynników:
  - » Liczba osób mieszkających w jednym gospodarstwie (członków gospodarstwa domowego)
  - » Kwota dochodu wszystkich członków gospodarstwa domowego
  - » Kwota czynszu lub w przypadku mieszkania własnościowego: Wysokość opłat mieszkaniowych
- Dokładną kwotę określa Urząd ds. Dodatków Mieszkaniowych.
- Dodatek jest zazwyczaj przyznawany na 12 miesięcy.

### Ile będę czekać na wypłatę świadczenia?

- Rozpatrzenie wniosku po złożeniu wszystkich dokumentów może trwać do 6 tygodni.
- Dodatek jest wypłacany raz na miesiąc.
- na początku każdego miesiąca.

### Wann stelle ich den Antrag?

- So früh wie möglich, sobald ich Arbeit habe.
- Es ist wichtig, den Antrag rechtzeitig zu stellen.
- Wohngeld wird erst ab dem Tag der Antragstellung bewilligt, nicht rückwirkend.
- Wenn ich nach Ende des Bewilligungszeitraums weiter Wohngeld erhalten möchte, muss ich einen neuen Antrag stellen.

### Wo stelle ich den Antrag?

- Ich finde den Antrag im Internet beim Ministerium für Heimat, Kommunales, Bau und Digitalisierung des Landes Nordrhein-Westfalen (MHKBD NRW):

► <https://www.mhkbd.nrw/themenportal/wohngeld>



- Antrag auf Mietzuschuss zum Ausdrucken **oder**

► <https://www.mhkbd.nrw/system/files/media/document/file/mietzuschuss-nach-dem-wohngeldgesetz-bund-bf-v2.3.pdf>



- Antrag auf Lastenzuschuss zum Ausdrucken **oder**

► <https://www.mhkbd.nrw/system/files/media/document/file/lastenzuschuss-nach-dem-wohngeldgesetz-bund-bf-v2.3.pdf>



- Online-Antrag für das Ausfüllen am Computer (nicht geeignet fürs Smartphone)

► <https://www.wohngeldrechner.nrw.de>



- Den ausgefüllten Antrag muss ich bei der Wohngeldbehörde in meiner Kommune abgeben.

### Kiedy należy złożyć wniosek?

- Jak najwcześniej, gdy tylko znajdzie się pracę.
- Ważne jest, aby złożyć wniosek w wymaganym terminie.
- Dodatek mieszkaniowy jest przyznawany dopiero po złożeniu wniosku, a nie ze skutkiem wstecznym.
- Jeżeli chcesz nadal otrzymywać dodatek mieszkaniowy po zakończeniu okresu, na który został przyznany, należy złożyć kolejny wniosek o przyznanie dodatku.

### Gdzie należy złożyć wniosek?

- Wniosek można znaleźć na stronie internetowej Ministerstwa Tożsamości Regionalnej, Społeczności i Samorządu Lokalnego, Budownictwa i Cyfryzacji Nadrenii Północnej-Westfalii (MHKBD NRW):




- Wniosek o dopłatę do czynszu najmu do wydrukowania **lub**

- Wniosek o dopłatę do opłat mieszkaniowych do wydrukowania **lub**

- Wniosek online do wypełnienia na komputerze (wersja nieprzeznaczona do wypełniania na smartfonach)




- Wypełniony wniosek należy przesłać do Urzędu ds. Dodatków Mieszkaniowych w swoim urzędzie gminy.

## Welche Unterlagen brauche ich?

- Antrag auf Mietzuschuss (Miete) bzw. Antrag auf Lastenzuschuss (Eigentum), jeweils 4 Formulare als PDF-Datei:
  - » Mietzuschuss
    - ▶ <https://www.mhkbd.nrw/system/files/media/document/file/mietzuschuss-nach-dem-wohngeldgesetz-bund-bf-v2.3.pdf> 
  - » Lastenzuschuss
    - ▶ <https://www.mhkbd.nrw/system/files/media/document/file/lastenzuschuss-nach-dem-wohngeldgesetz-bund-bf-v2.3.pdf> 
  - » Antrag
  - » Anlage zum Antrag (für Haushalte mit mehr als 3 Personen)
  - » Merkblatt
  - » Hinweise zum Datenschutz
- Nachweise über mein Einkommen sowie Nachweise über das Einkommen von meine\*r Partner\*in und meinen Kindern, vor allem:
  - » Formular Verdienstbescheinigung, diese Bescheinigung muss der Arbeitgeber ausfüllen
    - ▶ <https://www.mhkbd.nrw/system/files/media/document/file/2023-verdienstbescheinigung.pdf> 

## Jakie dokumenty są wymagane?

- Wniosek o dopłatę do czynszu najmu (mieszkanie wynajmowane) lub wniosek o dopłatę do opłat mieszkaniowych (mieszkanie własnościowe), każdy z nich obejmuje 4 formularze w pliku PDF:
  - » Dopłata do czynszu najmu
  - » Dopłata do opłat mieszkaniowych
  - » Wniosek
  - » Załącznik do wniosku (dla gospodarstw domowych składających się z więcej niż 3 osób)
  - » Ulotka informacyjna
  - » Informacje dotyczące ochrony danych
- Zaświadczenie o dochodach własnych oraz zaświadczenie o dochodach partnera i dzieci, a zwłaszcza:
  - » formularz zaświadczenia o zarobkach, zaświadczenie to musi zostać wypełnione przez pracodawcę

- Bei Miete: Anlagen und Nachweise zum Antrag auf Wohngeld-Mietzuschuss
  - » Formular Angaben des Vermieters zum Wohnraum, diese Bescheinigung muss der Vermieter ausfüllen
    - ▶ <https://www.mhkbd.nrw/system/files/media/document/file/2023-vermieterbescheinigung.pdf> 
  - » Kopie meines Mietvertrages
  - » Mietquittung bzw. Nachweis über die Zahlung der Miete, z.B. Kontoauszug
  - » Nur bei Untervermietung:
    - Anlage Untervermietung
      - ▶ <https://www.mhkbd.nrw/system/files/media/document/file/2023-untervermietung.pdf> 
- Bei Eigentum: Anlagen und Nachweise zum Antrag auf Wohngeld-Lastenschuss
  - » Anlage Ermittlung der Belastung aus dem Kapitaldienst und der Bewirtschaftung
    - ▶ [https://www.mhkbd.nrw/system/files/media/document/file/2023\\_lzkapitaldienst.bewirtschaftung.pdf](https://www.mhkbd.nrw/system/files/media/document/file/2023_lzkapitaldienst.bewirtschaftung.pdf) 
  - » Nur bei Vermietung:
    - Anlage Untervermietung
      - ▶ <https://www.mhkbd.nrw/system/files/media/document/file/2023-untervermietung.pdf> 
  - » Gegebenenfalls weitere Nachweise, z.B. Krankenversicherungsnachweis, Nachweis von Unterhaltszahlungen, Schwerbehindertenausweis
- Wenn ich EU-Bürger\*in bin:
  - » Bescheinigung über das Aufenthaltsrecht bzw. Aufenthaltserlaubnis-EU
  - » Meldebehördliche Anmeldung
- Wenn ich Ausländern\*in aus einem Drittstaat bin:
  - » Nachweis über den Aufenthaltsstatus und die Dauer des Aufenthalts

### Was muss ich tun, wenn sich etwas ändert?

- Alle Änderungen, die das Wohngeld betreffen, muss ich direkt der Wohngeldbehörde mitteilen.
- Das betrifft zum Beispiel folgende Änderungen:
  - Anschrift, Bankverbindung, Einkommen (Gehalt, Lohn).

- W przypadku mieszkania wynajmowanego: Załączniki i zaświadczenia do wniosku o dopłatę do czynszu najmu
  - » Formularz informacyjny wynajmującego dotyczący warunków mieszkaniowych, zaświadczenie to musi zostać wypełnione przez wynajmującego
  - » Kopia umowy najmu
  - » Potwierdzenie zapłaty czynszu lub dowód zapłaty czynszu, np. wyciąg z konta
  - » Tylko w przypadku podnajmowania lokalu: Załącznik dotyczący podnajmowania
- W przypadku mieszkania własnościowego: Załączniki i zaświadczenia do wniosku o dopłatę do opłat mieszkaniowych
  - » Załącznik Ustalenie kosztów związanych z obsługą i zarządzaniem zobowiązaniami
  - » Tylko w przypadku wynajmu: Załącznik dotyczący podnajmowania
  - » W razie potrzeby dodatkowe zaświadczenia, np. dowód ubezpieczenia zdrowotnego, dowód płatności alimentów, orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności
- W przypadku obywateli Unii Europejskiej:
  - » Zaświadczenie o prawie pobytu lub pozwolenie na pobyt na terenie Unii Europejskiej
  - » Zgłoszenie do biura meldunkowego
- W przypadku obcokrajowców spoza Unii Europejskiej:
  - » Zaświadczenie o statusie rezydenta i okresie pobytu

### Co muszę zrobić w razie jakichkolwiek zmian?

- Wszelkie zmiany mające wpływ na dodatek mieszkaniowy należy zgłaszać bezpośrednio do Urzędu ds. Dodatków Mieszkaniowych.
- Dotyczy to na przykład zmian następujących danych: adres, dane bankowe, dochód (pensja, wynagrodzenie).

### Wo kann ich mich informieren?

- Wenn ich Fragen zum Wohngeld habe, kann ich mich beim Rathaus oder Bürgeramt meiner Stadt bzw. Gemeinde melden.

- Ich kann den Wohngeldrechner (Wohngeld-Plus-Rechner) des Bundesministeriums für Wohnen, Stadtentwicklung und Bauwesen (BMWSB) nutzen und einen ersten Überschlag über die Höhe des Wohngeldes errechnen lassen.

► [https://www.bmwsb.bund.de/DE/wohnen/wohngeld/wohngeldrechner/wohngeldrechner-2025\\_node.html](https://www.bmwsb.bund.de/DE/wohnen/wohngeld/wohngeldrechner/wohngeldrechner-2025_node.html)



- Ich kann den ausführlichen Wohngeldrechner NRW nutzen und herausfinden, ob ich Anspruch auf Wohngeld habe und wie hoch dieser ist.

► <https://www.wohngeldrechner.nrw.de>



- Hinweis: Beim Wohngeldrechner NRW kann ich nach der Berechnung direkt mit meinen Daten den Online-Antrag stellen.

- Ausführliche Informationen finde ich auf der Internetseite des Bundesministeriums für Wohnen, Stadtentwicklung und Bauwesen (BMWSB).

► [https://www.bmwsb.bund.de/DE/wohnen/wohngeld/wohngeld\\_node.html](https://www.bmwsb.bund.de/DE/wohnen/wohngeld/wohngeld_node.html)



- Informationen und Antragsformulare finde ich auf der Internetseite des Ministeriums für Heimat, Kommunales, Bau und Digitalisierung des Landes Nordrhein-Westfalen (MHKBD NRW).

► <https://www.mhkbd.nrw/themenportal/wohngeld>



- Auch dort gibt es Antworten auf häufige Fragen zum Wohngeld.

► [https://www.mhkbd.nrw/system/files/media/document/file/faq\\_wohngeld\\_2023.pdf](https://www.mhkbd.nrw/system/files/media/document/file/faq_wohngeld_2023.pdf)



### Gdzie uzyskam więcej informacji?

- W razie jakichkolwiek pytań dotyczących dodatku mieszkaniowego należy skontaktować się z urzędem miasta lub urzędem obywatelskim w odpowiednim mieście lub gminie.

- Aby uzyskać wstępną szacunkową kwotę dodatku mieszkaniowego, można skorzystać z kalkulatora dodatku mieszkaniowego (Wohngeld-Plus-Rechner) Federalnego Ministerstwa Mieszkalnictwa, Rozwoju Miast i Budownictwa (BMWSB).

- Za pomocą szczegółowego kalkulatora dodatku mieszkaniowego NRW możesz sprawdzić, czy dodatek mieszkaniowy Ci przysługuje, a także określić jego wysokość.

- Wskazówka: Po wyliczeniu w kalkulatorze wysokości dodatku mieszkaniowego przy użyciu swoich danych można od razu złożyć wniosek o ten dodatek.

- Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie internetowej Federalnego Ministerstwa Mieszkalnictwa, Rozwoju Miast i Budownictwa (BMWSB).

- Informacje i formularze wniosków znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Tożsamości Regionalnej, Społeczności i Samorządu Lokalnego, Budownictwa i Cyfryzacji Nadrenii Północnej-Westfalii (MHKBD NRW).

- Są tam także zamieszczone odpowiedzi na często zadawane pytania dotyczące dodatku mieszkaniowego.



# Quellen / Źródło

## 1 – Kindergeld

### **Bundeskindergeldgesetz (BKGG)**

► [https://www.gesetze-im-internet.de/bkgg\\_1996](https://www.gesetze-im-internet.de/bkgg_1996)

### **Bundesministerium für**

**Bildung, Familie, Senioren, Frauen und Jugend (BMBFSFJ),**

### **Internetseite: Kindergeld**

► <https://www.bmbfsfj.bund.de/bmbfsfj/themen/familie/familienleistungen/kindergeld>

### **Bundesagentur für Arbeit (BA),**

### **Internetseite: Kindergeld**

► <https://www.arbeitsagentur.de/familie-und-kinder/kindergeld>

### **Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS),**

### **Broschüre: Soziale Sicherung im Überblick**

► <https://www.bmas.de/DE/Service/Publikationen/Broschueren/a721-soziale-sicherung-ueberblick>

### **Familienportal des Bundesministeriums für**

**Bildung, Familie, Senioren, Frauen und Jugend (BMBFSFJ),**

### **Internetseite: Kindergeld**

► <https://familienportal.de/familienportal/familienleistungen/kindergeld>

## 2 – Kinderzuschlag

### **Bundeskindergeldgesetz (BKGG)**

► [https://www.gesetze-im-internet.de/bkgg\\_1996](https://www.gesetze-im-internet.de/bkgg_1996)

### **Bundesagentur für Arbeit (BA),**

### **Internetseite: Kinderzuschlag**

► <https://www.arbeitsagentur.de/familie-und-kinder/kinderzuschlag>

### **Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS),**

### **Broschüre: Soziale Sicherung im Überblick**

► <https://www.bmas.de/DE/Service/Publikationen/Broschueren/a721-soziale-sicherung-ueberblick>

### **Familienportal des Bundesministeriums für**

**Bildung, Familie, Senioren, Frauen und Jugend (BMBFSFJ),**

### **Internetseite: Kinderzuschlag**

► <https://familienportal.de/familienportal/familienleistungen/kinderzuschlag>

## 3 – Bildung und Teilhabe

### **Sozialgesetzbuch Zweites Buch (SGB II)**

► [https://www.gesetze-im-internet.de/sgb\\_2](https://www.gesetze-im-internet.de/sgb_2)

### **Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS), Internetseite: Bildungspaket**

► <https://www.bmas.de/DE/Arbeit/Grundsicherung-Buergergeld/Bildungspaket/bildungspaket>

### **Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS), Broschüre: Soziale Sicherung im Überblick**

► <https://www.bmas.de/DE/Service/Publikationen/Broschueren/a721-soziale-sicherung-ueberblick>

### **Familienportal des Bundesministeriums für Bildung, Familie, Senioren, Frauen und Jugend (BMBFSFJ), Internetseite: Bildung und Teilhabe**

► <https://familienportal.de/familienportal/familienleistungen/bildung-und-teilhabe>

### **Ministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales des Landes Nordrhein-Westfalen (MAGS NRW), Internetseite: Bildungs- und Teilhabepaket**

► <https://www.mags.nrw/grundsicherung-bildungs-teilhabe-paket>

## 4 – Wohngeld

### **Wohngeldgesetz (WoGG)**

► <https://www.gesetze-im-internet.de/wogg>

### **Bundesministerium für Wohnen, Stadtentwicklung und Bauwesen (BMWSB), Internetseite: Wohngeld**

► <https://www.bmwsb.bund.de/Webs/BMWSB/DE/themen/stadt-wohnen/wohnraumfoerderung/wohnraumfoerderung-node.html>

### **Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS), Broschüre: Soziale Sicherung im Überblick**

► <https://www.bmas.de/DE/Service/Publikationen/Broschueren/a721-soziale-sicherung-ueberblick>

### **Familienportal des Bundesministeriums für Bildung, Familie, Senioren, Frauen und Jugend (BMBFSFJ), Internetseite: Wohngeld**

► <https://familienportal.de/familienportal/familienleistungen/weitere-leistungen/wohngeld>

### **Ministerium für Heimat, Kommunales, Bau und Digitalisierung des Landes Nordrhein-Westfalen (MHKBD NRW), Internetseite: Wohngeld**

► <https://www.mhkbd.nrw/themenportal/wohngeld>

# Impressum

Diese Informationen wurden vom Projekt „Mensch, Respekt! Für Fairness und Menschlichkeit im Kreis Euskirchen“ des DRK Kreisverbandes Euskirchen e. V. zusammengestellt. Es handelt sich um allgemeine Hinweise, die einen ersten Überblick geben sollen. Die Rechtslage ist vereinfacht zusammengefasst. Wir sind um Aktualität, Vollständigkeit und Richtigkeit der Inhalte bemüht, können dafür aber keine Gewähr übernehmen.

Dieses Werk wurde unter der Lizenz „Creative Commons Namensnennung – Weitergabe unter gleichen Bedingungen 3.0 Deutschland“ (CC BY-SA 3.0 DE) veröffentlicht. Den rechtsverbindlichen Lizenzvertrag finden Sie unter <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/de/>

## Herausgeber

DRK Kreisverband Euskirchen e.V.  
Team Migration / Integration  
Integrationsagentur &  
Servicestelle Antidiskriminierungsarbeit  
Jülicher Ring 32b  
53879 Euskirchen

[www.drk-eu.de](http://www.drk-eu.de)

## Redaktion

Boris Brandhoff  
Judith Raß  
Thomas Weber

## Layout und Umsetzung

Kathrin Wallraf  
Wallraf Druck und Design  
In der Seebriicht 5-7  
53937 Schleiden

## Erstveröffentlichung

Dezember 2023

## Überarbeitete Fassung

Dezember 2025



### Gefördert durch:

**Ministerium für Kinder, Jugend, Familie,  
Gleichstellung, Flucht und Integration  
des Landes Nordrhein-Westfalen**



Das Projekt „Mensch, Respekt! Für Fairness und Menschlichkeit im Kreis Euskirchen“ fasst verschiedene Maßnahmen zur Prävention von Diskriminierung und Rassismus über Bildungs-, Gruppen-, Kunst- und Begegnungsangebote zusammen. Es wird aus Mitteln des Ministeriums für Kinder, Jugend, Familie, Gleichstellung, Flucht und Integration des Landes Nordrhein-Westfalen gefördert.